

"El camí d'Europa és pesat per a tots"

Rafael Ferrando (València, 1948), com a nou president de la Confederació Empresarial Valenciana (CEV), analitza la situació econòmica valenciana, els canvis que produirà la unió monetària i la reforma laboral signada per sindicats i empresaris.

Rafael Ferrando, president de la Confederació d'Empresaris Valencians des del passat mes d'abril, és arquitecte, va ser membre fundador de l'equip d'arquitectes Veges Tu i ha estat president de la Federació d'Empreses de la Comunitat Valenciana contractistes d'obres de l'administració (Fecoval).

—*L'eixida del seu predecessor va ser una mica precipitada, com ha trobat la situació?*

—La situació era la lògica en una organització que té una activitat constant i que el dia a dia no deixa planificar. Per tant anem donant resposta al dia a dia i, a la vegada, preparam un pla que començarà a aplicar-se després de l'estiu.

—*Quins són els reptes que voldria aconseguir com a president de la CEV?*

—Pense que cal diferenciar clarament dues coses. D'una banda la CEV com a representació de les associacions i federacions que volen estar ací unides, i, d'altra, la quantitat de serveis que ha de donar aquesta casa. Pense que cal aclarir aquesta dualitat. El que són serveis, com la formació, s'han d'enquadrar dins d'una organització que segurament tindrà un model de fundació, i que haurà de ser clara, transparent i haurà de dur a terme els cursos i els programes de formació que les empreses demanen.

La qüestió és adaptar la formació a la realitat i a la necessitat de les empreses, i no a l'inrevés com ha passat altres vegades. Per altra banda, hi ha tots els serveis que hem de donar a les empreses. Serveis que haurien de donar-se més ací, com per exemple informació sobre el que passa a Brussel·les. Més de la que ja dóna l'eurofinestreta de la Cambra de Comerç i d'altres. Abans que s'aproven les lleis, ja hem de sa-

ber quins són els camins pels quals treballaran, i influir-hi. Quan una llei s'aprova, ja és molt difícil influir-hi. Però si aconseguim saber quines són les lleis que es volen discutir, podem anar incidint en la mesura que haja de condicionar el futur de les nostres empreses. Hem de tenir en compte la realitat social de l'empresa valenciana, que en general són petites

i mitjanes empreses, a les quals nosaltres hem d'ajudar especialment perquè són les que no poden tenir informació suficient si no és per nosaltres.

—*Fixar-se en Europa és bàsic de cara al futur?*

—Has de tenir en compte que el 70% de les lleis són una transposició de les directives europees a la legislació nacional i hi ha un altre 25% que està clarament influïda per la UE. A banda d'Europa, també és important estar connectat amb el govern de Madrid, però jo pense que això ho hem de fer a través de la CEOE i tenint una sola veu. Aquest és un problema més complex perquè va vinculat a l'organització de la patronal en la Comunitat Valenciana. El que no pot ser és que la patronal en la nostra comunitat siga una agrupació de tres províncies. S'ha d'integrar. S'ha de fer una patronal única, en la qual, si hi ha una realitat provincial i cal reconèixer-la, que es reconega, però que estiga unida. De moment, la CEV és una organització

provincial, i també n'hi ha una a Castelló i una altra a Alacant. Les tres componen una confederació i la seua presidència és rotatòria entre els presidents de les tres organitzacions provincials. La Confederació, per cert, té un nom una mica... Es diu Confederació Interprovincial de la Regió Valenciana (CIERVAL). El nom se li va posar abans de la constitució de les autonomies i potser en aquell moment era, fins i tot,

"No pot ser que la patronal en la nostra comunitat siga una agrupació de les tres provincials. S'han d'integrar. S'ha de fer una patronal única. Si hi ha una realitat provincial i cal reconèixer-la, que es reconega, però que la patronal estiga unida."

massa avançat però crec que ara ha quedat totalment desfasat.

—*I com veuen aquesta transformació de la CIERVAL a Alacant i a Castelló?*

—Ho veuen amb una mica de por perquè pensen que València adquirirà un protagonisme i un pes que els restarà el pes que tenen ara com a organitzacions provincials. Per això cal que Alacant, Castelló i València tinguin una representació d'acord amb la que tenen ara, però que trien també un president, una veu única que represente les tres organitzacions. A més, s'hauria de donar pas a les veus de les sectorials, que farien de contrapès de les provincials i anirien prenent importància dins l'organització.

—*Ha parlat en algunes entrevistes de comarcalització, d'acostar la confederació a aquelles comarques més allunyades dels centres de decisió.*

—Dins del PEV-III, hi ha un pla segons el qual les organitzacions empresarials han d'anar creant una organització comarcal d'aproximació al territori. En les províncies d'Alacant i Castelló s'ha anat avançant més que a València en aquest aspecte. Ací tenim ara quatre de les 17 oficines que podem arribar a tenir. Hem començat un pla de treball en aquesta línia i en un termini d'un any penso que ja estaran encarrilades per començar. Jo posaria com a termini límit la tardor de l'any que ve.

—*Parlant de comarques i sectors, totes dues coses són molt característiques de l'economia valenciana. La fallida d'un sector en una comarca concreta pot fer trontollar realment una comarca.*

—Sí, per això hem de tenir en compte, a més del sector industrial, la importància del sector dels serveis i la situació del sector agrícola en aquestes comarques. Jo penso que el fet que dins de la CEV trobem l'Associació Valenciana d'Agricultors (AVA) i algunes organitzacions de serveis ajudarà en un futur a reequilibrar els diferents sectors de les economies comarcals. També s'ha de promoure que les organitzacions sectorials vagin a cada comarca, estiguen en contacte amb la gent de les seues federacions i puguen preparar que moltes empreses comarcals vagin assumint una cultura empresarial de cara a un relleu de la seua activitat. Pense que es tracta d'acostar a les comarques les organitzacions que fan coses i un dia cada setmana donar cursos, conferències o xerrades.

—*L'entrada a Europa planteja un repte i també un*

risc, estan prou preparades les empreses valencianes per als canvis que han de venir?

—Crec que l'empresa valenciana té facilitat d'adaptació. Dit això, cal mentalitzar la gent perquè sàpiga per on baixaran les aigües. I cal tenir en compte que, per algun punt, les aigües baixaran molt fortes i potser s'emportaran algú. Però com que nosaltres estem acostumats a les riuades, també sabem com afrontar-les i minimitzar les pèrdues més que uns altres; en aquesta adaptació a Europa, les empreses hem de tenir prou visió complementària per estructurar les demandes que ens vénen i contestar-les amb accions ràpides. Per això, hem

Rafael Ferrando, president de la CEV:

“En l'adaptació a Europa, les empreses hem de tenir prou visió complementària per estructurar les demandes que ens vénen i contestar-les amb accions ràpides.”

de tenir una informació al dia perquè les empreses sàpiguen que s'acosten els aiguats.

—*I com les veuen venir, les aigües?*

—Pense que ara, en aquest període que hi ha una bonança econòmica, les empreses han d'invertir i capitalitzar-se perquè quan es produeix aquest moviment no els agafe a contrapeu. Perquè no sabem com evolucionaran totes les coses. Ara van molt bé però hi pot haver un lleuger parèntesi per culpa de les noves condicions europees, i això endarrerirà el tema de Maastricht.

—*Sempre s'ha dit que el camí a Europa és difícil per als treballadors, quin esforç fan els empresaris?*

—El camí de Maastricht és pesat per a tots. Els treballadors, com a component d'una economia que s'enfronta globalment a un repte que ha d'assumir, són els primers que han notat el pes del canvi. Però

RAFA GIL

pense que s'ha actuat amb molta intel·ligència perquè si no s'haguera actuat com s'ha fet i no haguérem arribat als paràmetres actuals, tindríem una situació molt més complicada: hi hauria moltes més empreses que entrarien en crisi i molts més treballadors es veurien afectats. La crisi sempre afecta primer el treballador. Per això dic que haver arribat a acords és positiu. Aparentment, els treballadors han cedit, però és que si no es feia així, el risc era molt més gran. Quan vinguen

els canvis, es produiran problemes puntuals, però si no existira l'acord hauria estat un problema generalitzat.

—*L'acord a què han arribat sindicats i patronals a nivell estatal és vàlid al cent per cent al País Valencià?*

—Els acords sempre són matisables segons l'estructura social i empresarial de cada zona. Si l'hagueren plantejat solament per a Andalusia, hauria tingut unes característiques; per al País Basc, unes altres; i per a nosaltres, segurament, unes altres matisacions. Però pense que donat que l'economia espanyola està globalitzada, les mesures que s'han pres són les més indicades. No tant perquè unes mesures concretes ens hagueren pogut fer anar millor o pitjor, sinó per la relació que hi ha entre les empreses d'ací i les de fora. Trobe que si les nostres van bé i les altres també, to-

tes en general van millor encara. És a dir, si hi hagueren hagut uns acords parcialment més favorables al nostre territori, no s'hauria produït un bé global tan important com el que portarà aquest acord que afavoreix a tots.

—*I, després de signats aquests acords a Madrid, caldria que sindicats i empresaris valencians els perfilaren?*

—Nosaltres hi estem oberts i si hi ha puntualitzacions i limitacions que es puguin fer, en parlarem. Però hi ha algunes mesures que s'han de prendre i crec que la concreció ha de venir mitjançant els convenis. Dins d'aquests convenis, empresaris i sindicats han d'anar cedint de manera que, sense disminuir la capacitat adquisitiva i la quota de benestar dels treballadors, es pugui anar caminant dins del marc general. Qualsevol trencament d'aquest marc pot ser la fitxa

de dòmino que faça caure totes les que té darrere. Es poden fer excepcions molt puntuals però mai generalitzades. Aquest respecte serà signe que hi ha una maduresa per banda dels sindicats i dels empresaris que dona una estabilitat molt forta i això ens permetrà adaptar-nos al sistema europeu de moneda i a tots els canvis.

—*Com canviarà el País Valencià?*

—Crec que no som capaços d'imaginar el marc de la futura UE. Els qui tinguen la capacitat d'abstracció i d'imaginació per saber com es produiran els fets —i potser hauríem de mirar més com funciona en els estats de Nord-amèrica—, tindran més possibilitats de guanyar. Hem de pensar que si als EUA un empresari prefereix anar a viure a Califòrnia perquè té millor clima i té unes oportunitats d'oci de major nivell que un altre estat, ací a Europa pot passar el mateix. Si nosaltres tenim els mitjans de comunicació —no solament infraestructures com aeroport

“Si tenim els mitjans de comunicació —no només infraestructures com aeroports sinó també una bona xarxa digital—, potser d'ací 25 anys, serem seu de moltes empreses de nivell europeu.”

—no solament infraestructures com aeroport i carreteres, sinó a més una bona xarxa digital, de fibra òptica i noves tecnologies— és molt possible que moltes empreses o els seus directius vinguen a instal·lar-se ací. I potser, en un futur, d'ací vint-i-cinc anys, la Comunitat Valenciana estiga en un nivell de directius i de seus d'empreses de nivell europeu molt alt. Perquè els alts executius el que volen quan tenen un moment és gaudir del lleure. I si viuen en un país en què, pel clima i les seues condicions, no poden gaudir-ne, preferiran anar on sí que troben tot això. Jo crec que no és casualitat que la CEOE haja triat València per ubicar el que ha de ser el centre que agafe els sistemes empresarials europeus per a llançar-los al nord d'Àfrica i el pròxim Orient. Aquesta Oficina Euromediterrània de Cooperació s'ha muntat ací perquè els professionals que treballen en aquesta línia

RAFA GIL

s'han adonat de la importància que pot tenir València per implicar organitzacions i centres de decisió. Per a un que viu a París o a Berlín, el clima de Madrid és prou semblant, però el d'ací és millor i és molt possible que s'instal·len en aquesta zona costanera mediterrània. I si no és ací ho faran a Andalusia, o a Tarragona o a Múrcia. I pense que els que vindran donaran una gran importància als seus moments d'oci perquè, d'ací uns anys, potser no serà estrany que es treballi només la meitat de la setmana.

—Aquesta és la solució que donen els sindicats per al futur de l'ocupació.

—Però la reducció de jornada vindrà de la generació de la robòtica i la informàtica en les empreses, no pel futur de l'ocupació. És a dir, que no podem ara donar una solució ràpida per a reduir hores de treball i d'ací uns anys haver d'enviar-los una altra vegada al carrer. Jo crec que és una solució que arribarà, que la incorporació de la gent a llocs de treball es produirà naturalment. L'ocupació ha de créixer ara per la creació d'empreses i, després, ja s'anirà produint la reducció d'hores per a tots.

—Fa uns mesos, quan vostè era president de la Fecoval demanava que la Generalitat afavorira d'alguna manera les empreses valencianes. Ara acaben de tancar dues constructores valencianes, Cleop i Firmecivil, per deutes que l'administració té amb elles. No canvia aquesta situació?

—En la Fecoval sempre hem demanat que es considerara el valor que les empreses valencianes tenien com a creadores de llocs de treball i reinversores de diners en la nostra comunitat. Algunes empreses s'han vist afectades per la detració en la inversió que s'ha produït. Pel que fa a aquestes dues empreses, esperem que se'n puguin recuperar en els mesos vinents.

—I, la CEV, què demana a la Generalitat?

—Doncs, el mateix. Que tinga en compte que no-

saltres fem una contribució important a l'economia de la nostra comunitat. Com a mínim, més que les empreses que no tenen la seu ací.

—El primer acte que va fer vostè com a president de la CEV va ser en la Universitat, això s'ha d'interpretar com un gest?

—Era una cita que estava concertada des de feia temps i vaig decidir que era un repte que valia la pena afrontar des del primer moment. Acceptar els reptes és positiu. Per altra banda, és necessari que la universitat i l'empresa mantinguin relacions. Com apuntava abans, en un futur pròxim serà

molt important l'aprofitament de la informació. Per a una empresa és bàsica l'anàlisi de la informació. Hi ha molta informació i cal destriar la que és realment interessant de l'altra per encarar el futur. Si els treballadors són universitaris tenen una formació integral que ajuda en aquesta tasca. Alhora, l'empresa demana també a la Universitat que done als futurs professionals una formació específica de postgrau que s'adapte a les exigències que l'empresa té en aquests moments.

—Vostè és un dels privilegiats, un dels que podem incloure dins del 7% d'empresaris de l'estat amb titulació universitària, segons les dades que va donar en la universitat. Com s'explica aquest percentatge tan baix?

—Perquè normalment, els estudiants universitaris han preferit treballar com a professionals o per l'administració. Han considerat que arriscaven massa creant una empresa i el risc és el que els ha fet decantar-se per l'altra opció. Un universitari pensa que ja ha estat cinc o sis anys dedicat a la Universitat i, quan acaba, prefereix no pensar que ha de començar de nou la lluita a un altre nivell i potser perdre cinc o sis anys més arriscant-se amb una empresa.

Àlex Milian

Rafael Ferrando creu que ara la creació d'ocupació ha de créixer com a fruit de la creació d'empreses: "Després, ja s'anirà produint la reducció d'hores per a tots".

Rutes valencianes

J. Soler Carnicer

Compendi d'itineraris que permetrà al lector viatjar pel nostre país, i li facilitarà uns coneixements bàsics per tal que pugui endinsar-se en el millor enteniment d'aquestes terres.

Editorial 3i4

"Papers Bàsics 3i4", 14, 17 i 20

Llengua estàndard i variació lingüística

Gabriel Bibiloni

Aquest text està adreçat a un públic ampli i ajuda a aclarir l'entrellat del fenomen de la diversitat interna de les llengües i els processos històrics pels quals s'arriba a configurar aquesta diversitat

Editorial 3i4

"Contextos", 3

A colp de pedal

Enric Roncero

Els trenta-un millors itineraris del País Valencià s'apleguen en aquesta guia d'excursions amb bicicleta, però també volen ser una proposta d'interpretació dels paisatges recorreguts en cada ruta.

Editorial 3i4

"Papers Bàsics", 25